

Styrelsens verksamhetsberättelse

Allmänt

År 2005 var Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts (LPA) 36:e verksamhetsår.

Strukturutvecklingen inom lantbruket har fortsatt som under tidigare år. Både gårdarna och produktionsenheterna har ökat i storlek samtidigt som antalet lantbruksföretagare har minskat.

På grund av förändringarna i verksamhetsförutsättningarna blev det nödvändigt att omstrukturera LPA:s kundservice, som hade haft samma organisationsstruktur under pensionsanstaltens hela verksamhetstid. Ändringarna bereddes under 2005, och styrelsen antog en ny kundstrategi i slutet av året. Den nya kundserviceorganisationen togs i bruk vid ingången av 2006.

LPA har för avsikt att mer aktivt än förut kontakta kunderna för att kunna säkerställa att lantbruksföretagarna har en heltäckande social trygghet på rätt nivå i olika livssituationer.

De största förändringarna som ingår i arbetspensionsreformen trädde i kraft i början av 2005. Genomförandet har bundit mycket resurser, eftersom det inte bara är fråga om nya bestämmelser och ADB-system att lära sig använda utan också flera åtgärder som görs för hand, eftersom det inte lönar sig att föra in dem i ADB-systemen bara för en övergångsperiod.

Det sätt på vilket olycksfallsförsäkringen ersätter sjukvårdskostnader ändrades vid ingången av 2005. Nu ersätter försäkringen de faktiska kostnader som en offentlig vårdinrättning har på grund av ett olycksfall, och den tidigare tillämpade sjukvårdsavgiften har fallit bort.

En utredning om utvecklande av avbyttarservicen för lantbruksföretagare gjordes vid LPA på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet. Där föreslogs för fortsatta diskussioner att avbyttarservicen skulle utvidgas till att omfatta även pålsdjursuppfödare och renskötare.

LPA:s uppgifter utvidgades genom att ett gårdsbesöksregister inrättades vid LPA i början av 2005. Registret hör till företagshälsovården för lantbruksföretagare.

Lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare gäller till slutet av 2006. En arbetsgrupp, som hade tillsatts av social- och hälsovårdsministeriet, föreslog en fortsättning på avträdelsetödet. Något beslut har ännu inte fattats om saken.

Värdet av de förmåner och tjänster som betalades via LPA var 993,1 miljoner euro. LFÖPL-arbetsinkomstsumman var 1 261,3 miljoner euro.

Vid årets slut var sammanlagt 106 000 personer försäkrade i LPA. Antalet innefattar de personer som har en LFÖPL-arbetspensionsförsäkring eller en obligatorisk eller frivillig OFLA-arbetsskadeförsäkring.

Under året avgjordes totalt 77 000 ansökningar som gällde en försäkring, arbetsinkomsten eller någon förmån. Trots att antalet lantbruksföretagare minskade var ansökningarna 0,4 procent fler än under det föregående året.

Arbetspensionsreformen och dess verkningar

Pensioner

De mest betydande förändringarna som ingår i arbetspensionsreformen trädde i kraft i början av 2005.

De arbetspensioner som finns i fortsättningen är ålderspension, invalidpension, rehabiliteringsstöd, deltidspension och familjepension. Den individuella förtidspensionen och arbetslöshetspensionen slopas efter en övergångsperiod. Ålderspensionering kan ske i åldern 63–68 år, förtida ålderspensionering redan vid 62 år och deltidspensionering tidigast vid 58 år.

Pension intjänas räknat från 18 år enligt tillväxtprocenter som är beroende av åldern. Eftersom de som fyllt 53 år tjänar in mer pension, måste de också betala en högre försäkringspremie. Pension intjänas också för arbete vid sidan av pension samt för vissa oavlönade perioder. Arbetspensionerna samordnas inte längre sinsemellan.

Försäkringar

Den största principiella förändringen för lantbruksföretagare är att även pensionstagare kan LFÖPL-försäkras. En person som har invalidpension och fortsätter med lantbruksföretagararbetet måste ta LFÖPL-försäkring enligt de vanliga försäkringsvillkoren. Andra pensionstagare kan ta försäkringen frivilligt om villkoren uppfylls. De som har pension från avträddesystemen kan däremot inte vara LFÖPL-försäkrade.

Indexförändringar

Nya index togs i bruk: arbetspensionsindex och lönekoeficienten. Arbetspensionerna är bundna till arbetspensionsindex, där indextalet till 20 procent är beroende av förändringarna i förvärvsinkomsterna och till 80 procent av prisförändringarna. LFÖPL-arbetsinkomsterna är för sin del bundna till lönekoeficienten, där förändringarna i förvärvsinkomsterna inverkar med 80 procent och prisförändringarna med 20 procent. År 2005 var APL-indextalet 2047 och lönekoeficienten 1,028.

Verkningarna av den ändrade pensionsåldern

En av de största förändringarna var att ålderspensioneringen inte sker vid en fast 65 års ålder utan i intervallet 63–68 år. Samtidigt ökades pensionstillväxten för dem som fyllt 63 år för att det skulle bli mer lönsamt att fortsätta längre i arbetslivet.

Eftersom nu undantagsvis tre åldersklasser på en gång fick rätt till ålderspension, var antalet ansökningar om ålderspension föremål för särskilt intresse. Lantbruksföretagarnas intresse för ålderspension motsvarade situationen i hela arbetspensionssystemet. I början av året inkom fler ansökningar om ålderspension än under tidigare år, men situationen jämnade ut sig under året.

År 2005 var de LFÖPL-försäkrade i genomsnitt 60,1 år gamla när de gick i ålderspension. Jämfört med dem som gick i pension år 2004 var de 0,3 år äldre, och därför går utvecklingen i den riktning som var ett viktigt mål för arbetspensionsreformen.

Pensionsförsäkringen för lantbruksföretagare (LFÖPL)

LFÖPL-försäkringen

Enligt lagen om pension för lantbruksföretagare försäkras de lantbrukare, yrkesfiskare och renskötare som utför lantbruksföretagararbete samt deras familjemedlemmar. LFÖPL-försäkringen är frivillig om lantbruksföretaget är litet eller företagarens arbetsinsats i företaget uppskattas till mindre än 2 829,14 euro per år. Annars är försäkringen obligatorisk.

I slutet av 2005 omfattade pensionsförsäkringen för lantbruksföretagare 90 000 försäkrade från totalt 63 000 företag. Av de försäkrade var 1 200 renskötare och 900 fiskare. Av försäkringarna var 3 300 frivilliga. Antalet LFÖPL-försäkrade minskade under året med 2,8 procent. Minskningstakten ökade en aning jämfört med det föregående året. Antalet fiskare minskade med 7,0 procent under året.

De förmåner som hör till lantbruksföretagarnas sociala trygghet beräknas på den personliga LFÖPL-arbetsinkomsten, vars storlek bestäms enligt de grunder som anges i lagen om pension för lantbruksföretagare. Vid utgången av året var de LFÖPL-försäkrades genomsnittliga LFÖPL-arbetsinkomst 13 900 euro per år, det vill säga ungefär 1 160 euro i månaden.

LFÖPL-försäkringspremierna

År 2005 var basprocenten för LFÖPL-försäkringspremierna fastställd till 21,4 och den nedsatta procentsatsen till 10,486. Den genomsnittliga LFÖPL-försäkringspremierna var 10,97 procent av arbetsinkomsten. I medeltal betalade de försäkrade 1 500 euro per år i LFÖPL-försäkringspremie. Premien för grupplivförsäkringen var 18,03 euro per år.

Den LFÖPL-baserade premieinkomsten var under året sammanlagt 138,8 miljoner euro, varav grupplivförsäkringens andel var 1,6 miljoner euro. Premieinkomsten var 1,6 procent större än under det föregående året. Som kreditförluster på grund av LFÖPL-premierna och grupplivförsäkringspremierna redovisades under året 0,27 miljoner euro. Kreditförlusternas andel var 0,19 procent av premieinkomsten. Under det föregående året var andelen 0,22 procent av premieinkomsten.

LFÖPL-pensionerna och rehabilitering

LPA utbetalade totalt 617,3 miljoner euro i arbetspensioner år 2005. Av summan svarade ålderspensionerna för 455,4 miljoner euro, familjepensionerna för 77,3 miljoner euro och olika invalidpensioner sammanlagt för 73,0 miljoner euro.

LFÖPL-arbetspensioner betalades under året till sammanlagt 173 000 personer. I slutet av året fick 165 000 personer arbetspension från LPA. Ålderspension betalades till 142 000 personer, vilket var 1,7 procent färre än året innan. Familjepension betalades till 47 000 personer, av vilka 1 100 fick barnpension.

Under året började 4 800 personer få ålderspension. Av dem gick 1 600 direkt i ålderspension. Antalet invalidpensioner som började var 1 100. I genomsnitt var beloppet av de ålderspensioner som började under året 540 euro per månad och de invalidpensioner som började 530 euro.

För yrkesinriktad rehabilitering med stöd av LFÖPL användes totalt 661 000 euro. Kostnaderna steg med 4,9 procent från det föregående året. Beloppet inbegriper rehabiliteringspenningarna och rehabiliteringsklienternas kostnader jämte undersökningskostnader. Som rehabilitering betalades dessutom 633 000 euro i ersättning för hjälpmedel som underlättar arbetet för 175 personer.

Grupplivförsäkringen

LPA betalade år 2005 ut sammanlagt 2,7 miljoner euro i grupplivförsäkringsersättningar på grund av 165 dödsfall. Ersättningarna ökade med 14,4 procent jämfört med det föregående året på grund av det ökade antalet olycksfall med dödlig utgång.

LPA-sjukdagpenningen

LPA-sjukdagpenning betalas till lantbruksföretagare för självrisktiden i sjukförsäkringen. Under året betalades LPA-sjukdagpenning för sammanlagt 15 000 sjukskrivningar till ett totalbelopp av 3,0 miljoner euro. Per hundra LFÖPL-försäkrade var antalet sjukskrivningar 16,3.

I medeltal betalades LPA-sjukdagpenning för 6,6 dagar per sjukskrivning. I genomsnitt var ersättningen 200 euro per sjukskrivning.

Olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare (OFLA)

OFLA-olycksfallsförsäkringarna

Lantbruksföretagare försäkras enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare på samma grunder som i LFÖPL-pensionsförsäkringen. I slutet av 2005 var antalet obligatoriska OFLA-arbetskadeförsäkringar 87 000 och antalet frivilliga arbetskadeförsäkringar 19 000.

Den som har arbetskadeförsäkringen kan också teckna en OFLA-olycksfallsförsäkring för fritiden. I slutet av året hade 68 000 personer denna fritidsförsäkring.

OFLA-olycksfallsförsäkringspremierna

Full premie för den obligatoriska arbetskadeförsäkringen bestod av en baspremie på 44,11 euro och en tilläggsdel på 1,30 procent av LFÖPL-arbetsinkomsten. Premien för den frivilliga försäkringen var 1,2 gånger premien för den obligatoriska försäkringen. Rabatt på den fulla premien beviljas om den försäkrade haft bara få olycksfall eller hör till företagshälsovården för lantbruksföretagare. Med beaktande av rabatterna var den genomsnittliga premien för den obligatoriska arbetskadeförsäkringen 120 euro per år, vilket motsvarar 0,84 procent av LFÖPL-arbetsinkomsten.

Premien för fritidsolycksfallsförsäkringen var 11 euro plus antingen 0,52 eller 0,78 procent av årsarbetsförtjänsten. Den högre premien gäller sådana försäkringar där dagpenningen inte samordnas med den dagpenning som betalas från sjukförsäkringen.

Arbetskadeförsäkringen gav under året en premieinkomst på 11,6 miljoner euro, vilket var 1,1 procent mindre än under det föregående året. I premier för fritidsförsäkringen inflöt 4,5 miljoner euro.

Ersättningarna och rehabilitering från OFLA-olycksfallsförsäkringen

År 2005 utbetalade LPA totalt 31,4 miljoner euro i ersättningar från arbetskadeförsäkringen. Summan var 13,8 procent större än under det föregående året. I ersättningarna ingår 22,5 miljoner euro i dagpenningar och pensioner. Kostnadsstegringen beror på att fler anmälningar om olycksfall inkom än under det föregående året och på att LPA betalade kostnaderna för sjukvården direkt till vårdanstalterna.

Från arbetsskadeförsäkringen ersattes 6 800 nya olycksfall och 440 nya yrkessjukdomar. Under året inträffade 9 olycksfall med dödlig utgång. Antalet arbetsskador ökade med 16,1 procent. Arbetsskadorna per hundra försäkrade var 6,8, medan motsvarande antal under det föregående året var exceptionellt litet, bara 5,7 per hundra försäkrade.

Från fritidsförsäkringen ersattes 1 200 nya olycksfall. Sammanlagt 3,5 miljoner euro utbetalades i ersättningar.

Av ersättningarna från OFLA-arbetsskadeförsäkringen användes 1,7 miljoner euro till rehabilitering. I beloppet ingår inte ersättningar för inkomstbortfall under rehabiliteringstiden. Kostnaderna ökade med 14,5 procent från året innan.

Sedan ingången av 2005 ersätter OFLA-försäkringen även den offentliga hälsovården för de faktiska kostnader som vården av ett olycksfall medför. Samtidigt fick försäkringsanstalten rätt att besluta om på vilken inrättning patienten ska vårdas. Ett av syftena med reformen är att förkorta de perioder av arbetsförmåga som är en följd av olycksfall.

Arbetarskyddsverksamheten

Den arbetarskyddsverksamhet som bygger på lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare har till uppgift att förebygga olycksfall och yrkessjukdomar genom rådgivning, information och utbildning. Till arbetarskyddsverksamheten användes 621 000 euro år 2005. Av beloppet delades 266 000 euro ut i understöd.

LPA utreder händelseförloppet i sådana arbetsolycksfall som haft dödlig utgång för lantbruksföretagare. Syftet med utredningarna är att göra utrustningen tryggare och hindra att liknande olycksfall inträffar på nytt. Under året slutfördes fyra utredningar.

I ett projekt för upprätthållande av lantbruksföretagarnas arbetsförmåga har tonvikten lagts på hur jordbruken bör ledas och på stresshantering. En undersökning som gjordes på våren bekräftar att det lönar sig att prioritera dessa uppgifter även under de närmaste åren. Arbetet består av att informera och idka samarbete med de projekt som främjar välbefinnandet på gårdarna. Kostnaderna för projektet för upprätthållande av arbetsförmågan täcks delvis med arbetarskyddsmedel och delvis med medel för LFÖPL-rehabilitering.

Gårdsbesöksregistret för företagshälsovården

Det gårdsbesöksregister som är avsett för företagshälsovården för lantbruksföretagare var nu första året i bruk. Registret omfattar hela landet och används för att koordinera genomförandet av gårdsbesöken. Våren 2005 anordnades en utbildningsrunda i hela landet för de företagshälsovårdare som använder gårdsbesöksregistret. Enligt god företagshälsovårdspraxis bör gårdsbesök göras med fyra års mellanrum.

Avträdelssystemen

Avträdelsetöd (AVSTÖ)

Avträdelsetöd betalas till äldre lantbruksföretagare som avstår från jordbruket eller renskötseln. Vid ingången av året steg åldersgränsen till 56 år för att kunna få avträdelsetöd på grund av generationsväxling. Samtidigt höjdes biinkomstgränsen till 50 000 euro för dem som tar över vid en generationsväxling.

Under 2005 började 1 300 nya avträdelsetöd, vilket är 32 procent fler än året innan. Generationsväxling genomfördes på 620 gårdar. Som tillskottsmark såldes åkrarna på 120 gårdar och utarrenderades åkrarna på 200 gårdar.

Under året utbetalades totalt 83,4 miljoner euro i avträdelsetöd. Summan ökade med 4,4 procent från det föregående året. I slutet av året hade 9 500 personer avträdelsetöd.

Avträdelssystem som upphört

LPA sköter alltså också ersättningarna från de avträdelssystem som upphört redan före 1996. Sådana ersättningar betalades till 24 000 personer. Den största delen av dem hade avträdelsepension, vid årets slut 22 000 personer. Generationsväxlingspension betalades till 750 personer. Till ersättningar från de avträdelssystem som upphört användes sammanlagt 63,5 miljoner euro, vilket var 12,1 procent mindre än året innan.

Avbytar servicen för lantbruksföretagare

De lokala lantbruksavbytarenheter som upprätthålls av kommunerna får ersättning från LPA för kostnaderna för avbytar servicen. Ersättningarna betalas enligt lagen om avbytar service för lantbruksföretagare och finansieras av staten.

År 2005 betalades till kommunerna sammanlagt 187 miljoner euro i förskott för driftkostnaderna och i sluträter för det föregående året. De lokala enheterna returnerade 4,5 miljoner euro på grund av förskott som betalats för mycket. För förvaltningskostnader betalades till de lokala enheterna 13,6 miljoner euro. Dessutom betalade staten 1,1 miljoner euro till LPA som ersättning för kostnaderna för skötseln av avbytarförvaltningen.

Det fanns 112 lokala enheter i slutet av året. Den administrativa personalen vid dem uppgick till 300 personer. Det fanns 5 600 ordinarie lantbruksavbytare med månadslön. Dessutom hade 13 000 andra personer arbetat som avbytare under året.

Enligt preliminära uppgifter hade 34 900 husdjursföretagare haft semester under året. Antalet semesterberättigade minskade med 5,8 procent, men de som använde sig av vikariehjälp minskade med bara 1,6 procent jämfört med det föregående året.

I slutet av året slutfördes ett mångårigt projekt, som innebar att förfaringssätten vid de lokala enheterna förhållningsvis betydligt. Med finansiering från arbetsministeriets program för utvecklande av arbetslivet genomfördes ett projekt för utvecklande av avbytar servicen för lantbruksföretagare. Arbetarskyddsfonden finansierade tillsammans med LPA ett försök med ett kommunikationssystem i avbytararbetet.

Personal

Anställda

Under året hade LPA i genomsnitt 202 anställda på huvudkontoret. Omräknat till heltidsanställningar var personalmedeltalet 185 personer netto.

Antalet LPA-ombudsmän och distriktsombudsmän i bisyssla var i genomsnitt 141 personer under året. Omräknat till heltidsanställningar var det genomsnittliga nettoantalet ombudsmän 38.

Främjande av hälsan i arbetet

Personalen vid LPA har omfattande möjligheter att utveckla sin arbetshälsa. De anställda kan bl.a. delta i nack- och ryggymnastik i mångsidiga egna motionslokaler samt i friskvårdsevenemang och i föreläsningar om arbetshälsa. Dessutom ordnas egna grupper bl.a. för viktkontroll och rehabilitering för att upprätthålla arbetsförmågan.

I de arbetsklimateundersökningar som gjorts har LPA:s skötsel av arbetshälsan uttryckligen fått de bästa vitsorden av personalen.

Kompetensöverföring

En betydande del av LPA:s personal går i pension under de närmaste åren. I anslutning till detta kartlades år 2005 vilka personer som är av kritisk betydelse för kärnkompetensens del på varje avdelning och utarbetades för dem individuella kompetensöverföringsprogram. Syftet med den ständiga utbildningen är att alla dessa personer ska ha en utbildad ställföreträdare. Samtidigt säkerställs att de som efterträder anställda som går i pension kan delta i ett omfattande mentorprogram.

Kundservice

Kundstrategi

Våren 2005 inleddes ett strategiarbete som gällde kundservicen. Som resultat av detta arbete fastställde styrelsen en ny kundstrategi i december 2005.

Målet för kundstrategin är att verksamheten vid LPA ska utvecklas i en mer kundorienterad riktning. Enligt kundstrategin erbjuder LPA aktivt sådan service som beaktar de olika kundkategoriernas specialbehov. Detta sker via flera olika servicekanaler. De ändringar som behövs i LPA:s verksamhetssätt kommer att planeras och börja genomföras under 2006.

Omorganisering av kundservicen

LPA:s kundserviceorganisation inklusive ombudsmannanätet hade verkat i närmast oförändrad form sedan 1970. På grund av förändringarna i kundkretsen och i lantbruksföretagarnas verksamhetsförutsättningar hade ett behov uppstått av att omorganisera kundservicen. Den nya organisationen inledde sin verksamhet vid ingången av 2006.

LPA:s linjeorganisation sammanfördes till en ny kundservicelinje, som består av ombudsmännen och kundtjänsten vid huvudkontoret. Det hör även till kundservicelinjens uppgifter att utveckla kundservicen.

Det lokala servicenätet ändrades så att distriktsombudsmännen slopades och ombudsmännens områden förstörades. Det blev i genomsnitt 1 400 LFÖPL-försäkrade kunder per ombudsman. Antalet ombudsmän minskades till 67. Anpassningen genomfördes med frivilliga avtal.

Genom att ombudsmännens områden blev större ökade också arbetsmängden för de ombudsmän som fortsatte. Omräknat till heltidssysselsättning motsvarar ombudsmännens arbete nu 36 heltidsanställdas arbetsinsats. Mottagningar ordnas i mer än 300 kommuner.

Ekonomi och förvaltning

Placeringsverksamheten

Skötseln av LPA:s placeringsverksamhet baserar sig på den placeringsplan som styrelsen årligen fastställer.

Vid årets slut var marknadsvärdet av LPA:s placeringar 115,9 miljoner euro. Ökningen av placeringskapitalet under året hade marknadsvärdet 7,9 miljoner euro. Av placeringskapitalet till marknadsvärde utgjorde i slutet av året räntepaceringarna 20,5 procent, placeringarna i aktier och placeringsfonder 56,0 procent, fastighetsplaceringarna 23,2 procent och de övriga placeringarna 0,2 procent. I siffrorna ingår också de aktier i fastighetsaktiebolaget Kiinteistö Oy Metsätapiola som berättigar till innehav av de egna lokaliteterna.

Den bokföringsmässiga nettointäkten av placeringsverksamheten var 7,7 miljoner euro år 2005. Enligt verkligt värde var nettointäkten 12,2 miljoner euro, dvs. 11,0 procent av det bundna kapitalet. Året innan var motsvarande intäkt 7,8 procent. Avkastnings-, risk- och övriga nyckeltal för placeringsverksamheten samt deras beräkningsprinciper framgår närmare av noterna till bokslutet.

Driftskostnader

De totala driftskostnaderna var 23,9 miljoner euro. Därav var personalkostnaderna 10,6 miljoner euro och ADB-kostnaderna likaså 10,6 miljoner euro. De totala driftskostnaderna minskade med 0,8 miljoner euro från året innan så att de nått och jämnt underskred den av social- och hälsovårdsministeriet fastställda normen.

Bokföringsprinciperna för driftskostnaderna och de detaljerade specifikationerna ingår i noterna till bokslutet.

Statens och Folkpensionsanstaltens andelar

Statens andelar var 568,9 miljoner euro då avbytarverksamheten frånräknats. Beloppet ökade med 8,1 miljoner euro från året innan. Statens andelar täckte 70,9 procent av LPA:s alla ersättningsutgifter. När statsandelsprocenten räknats ut har man inte i ersättningsutgifterna medräknat vare sig kostnaderna för skötsel av ersättningsverksamheten eller ersättningarna från OFLA-fritidsförsäkringen. Statens slutliga andelar motsvarade de budgeterade beloppen med 0,5 procents noggrannhet. För avbytarverksamheten var statens andel 197,0 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 3,7 procent från året innan.

Folkpensionens andel är 30,8 procent av totalkostnaderna för OFLA. Sedan 2004 uppbärs en komplettering av ersättningsansvaret av Folkpensionsanstalten (FPA) och av LPA:s LFÖPL-andel under en övergångsperiod på 15 år. År 2005 var FPA:s andel 2,2 miljoner och LPA:s LFÖPL-andel 0,7 miljoner euro. FPA:s betalningsandelar var totalt 13,2 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 11,5 procent jämfört med det föregående året.

Riskhantering

LPA har en riskhanteringsplan som täcker hela LPA:s verksamhet. Planen föreläggs styrelsen för godkännande varje år. Genomförandet av planen övervakas av styrelsen bl.a. med hjälp av de årliga rappor-

ter som ges av riskhanteringen, den interna granskningen och övervakningsrevisorerna. Av central betydelse för anstaltens verksamhet är de risker som har samband med ADB-verksamheten, finansieringen och placeringsverksamheten. Personalriskerna hanteras genom att sörja för särskild efterföljarplanering och genom att säkerställa det kunnande som ändringarna i lagstiftningen fordrar.

En närmare beskrivning av LPA:s riskhanteringsfunktioner ingår i noterna till bokslutet.

Databehandling

De ändringar som måste göras i datasystemen på grund av arbetspensionsreformen var tidtabellsenligt klara när lagändringarna trädde i kraft i början av 2005. I början av året togs även nya försäkrings- och indrivningstillämpningar i bruk. I slutet av 2005 fick LPA-ombudsmännen tillgång till en ny elektronisk blankett för försäkringsansökan.

Vid utvecklandet av ADB-tillämpningarna beredde man sig redan på det följande skedet i arbetspensionsreformen, dvs. att beräkningen av invalid- och familjepensionerna ändrades vid ingången av 2006.

Framtidsperspektiv

Att lantbrukets verksamhetsförutsättningar ständigt förändras ställer krav på att utveckla de sociala trygghetssystemen för lantbruksföretagare. Särskilt viktiga utvecklingsobjekt för att företagarna ska må bra i arbetet är avbytarservicen, arbetarskyddet och företagshälsovården. Med tanke på strukturutvecklingen i lantbruket är avträdelsestödet av stor betydelse.

LPA bereder sig på att systemet med avträdelsestöd ska fortsätta från 2007 och framöver. Förberedelser behövs i fråga om både beslutsverksamheten och ADB-systemen. Rådgivningen om avträdelsestöd är extra krävande år 2006 på grund av att datumen för det nya gårdsstödet måste beaktas i samband med tidpunkten för avträdelsestöd under det sista året som lagen i dess nuvarande form är i kraft.

Avbytarservicen har fått allt större betydelse som stöd för att lantbruksföretagarna ska orka arbeta i ett läge där husdjursbesättningarna på gårdarna har ökat och företagarnas medelålder har stigit. En arbetsgrupp som dryftar utvecklandet av avbytarsystemet ska ge sitt förslag år 2006. Dessutom planerar man att omarbete den datatillämpning som används vid förvaltningen av avbytarservicen.

Med hjälp av det gårdsbesöksregister som är avsett för företagshälsovården för lantbruksföretagare är det möjligt för LPA att få ny information för utvecklande av arbetarskyddet i lantbruksföretag.

Den nya lag om pension för arbetstagare (ArPL) som träder i kraft i början av 2007 återverkar på många sätt på LPA:s verksamhet. Lagen om pension för lantbruksföretagare skrivs på nytt för att kunna tillämpas tillsammans med den nya ArPL. Behövliga ändringar görs i ADB-systemen med tanke på ArPL och de fortsatta skedena i arbetspensionsreformen.

Beredskapslagen förutsätter att pensionsanstalterna sköter centrala funktioner även under exceptionella förhållanden och under allvarliga störningar. För detta behövs betydande satsningar särskilt på datasystem.